

Візантії у формуванні давньоруського мистецтва була переоцінена. «Тільки в наш час з незаперечною переконливістю доведена величезна роль місцевих творчих сил в додаванні російської культури і високу майстерність російських ювелірів вже в саму ранню пору» [5, с. 75].

Список використаних джерел:

1. Андрейко С.С. Розвиток російської домонгольської емалі в контексті історико-культурної взаємодії Русі та Візантії. *Вісник ІрДТУ*. 2015. № 4(99). 453 с.
2. Андрейко С.С. Російська емаль як явище культури. *Вісник ІрДТУ*. 2015. № 10(105). 344 с.
3. Кондаков Н.П. Російські скарби. Дослідження старожитностей великокняжого періоду. СПб.: Імп. археол. комис. Т. 1, 1896. 241 с.
4. Корзухіна Г.Ф. Про техніку тиснення та перегородчастої емалі в давній Русі Х-ХІІ ст. *Короткі повідомлення про доповіді і польові дослідження Інституту історії матеріальної культури*. 1946. Вип. 13. С. 45–54.
5. Корзухіна Г.Ф. Російські скарби ІХ-ХІІІ ст. М.; Л.: Академія наук СРСР, 1954. 158 с.
6. Макарова Т.І. Перегородчасті емалі Стародавньої Русі. М., 1975. 133 с.
7. Рибаків Б.А. Ремесло стародавньої Русі. М.: Видавництво АН СРСР, 1948. 802 с.
8. Рябцева С.С. Давньоруський ювелірний убір. СПб.: Видавництво Санкт-Петербурзького інституту історії РАН «Нестор-Історія», 2005. 384 с.
9. Слов'яно-руська ювелірна справа і її витoki. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 100-річчю від дня народження Галі Федорівни Корзухінін (Санкт-Петербург, 10-16 квітня 2006 року). СПб.: Нестор-Історія, 2010. 624 с.

Корякіна Є.О.

студентка,

Київський університет імені Бориса Грінченка

ІСТОРІЯ КНИЖКОВОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ В ЄВРОПІ

Ілюстрація – це малюнок, живопис або друкований витвір мистецтва, який пояснює, уточнює, освітлює, візуально представляє або просто прикрашає написаний текст, який може мати літературний чи комерційний характер. Передусім основними видами були книжкова ілюстрацією та газетна або журнальна, хоча ілюстратори також

використовували свої графічні навички у сферах плакатного мистецтва, реклами, коміксах, анімаційному мистецтві, оформлюючи вітальні листівки та інш.

Ілюстрації античності (30 000 р. До н.е. – 600 р. Н.е.)

Витоки ілюстрації – до винаходу «писемності» – сягають печерної картини в Шове, Ласко та Альтамірі, коли художники палеоліту використовували деревне вугілля та охру, щоб зобразити побачене навколо них (приблизно 30 000–10 000 до н.е.). Ці сирі, але яскраві вугільні малюнки збереглися через віддалене існування. Більшість інших, створених за часів класичної античності (близько 30 тис. до н.е. – 800 р. н.е.) мали менш щасливу долю, і з тих пір були знищені.

Ілюстрації книг із єдиної Європи (Ірландія, Британія 600-1100 рр.)

Одним із найпоширеніших видів ранньохристиянського мистецтва, виробленого в середні віки, був ілюстрований релігійний текст. Ці освітлені рукописи, створені всередині ірландського, британського та континентального монастирських скрипторіїв, були написані вручну латинською мовою на шкурах тварин, потім орнаментовані біблійним мистецтвом.

Ілюстрації романської книги: Британія та континент (1050-1200 рр.)

Після тісної співпраці між монастирями в Ірландії, Іоні та Північної Англії в період (600-900 рр.) Англійський книжковий живопис досяг нових висот у X столітті, головним центром рукопису стали Вінчестер та Кентербері. Один з великих романських рукописів цього часу – це благодійникстворений для єпископа Вінчестера св. Етелвольда (с. 963). Цей рукопис, зроблений ченцем на ім'я Годеман, позначений мініатюрами, що містять ретельно намальовані фігури та листя, рясно прикрашені золотом.

Готична та міжнародна готична ілюстрація (1200-1450 рр.)

Ранні готичні освітлені рукописи відзначалися більшим натуралізмом. У Франції ідіома виявляється в серії чудових освітлених рукописів, зроблених для французького королівського двору (1230-40), що містять уривки з Біблії, супроводжувані моральними тлумаченнями та ілюстраціями (Біблії Моралізе). Високий готичний книжковий живопис зазнав великого впливу сучасної скульптури. У рукописі з чотирьох Євангелій у каплиці Людовіка IX Сент-Шапель (1241-48) можна побачити стиль драпірування, що включає великі кутові складки Джозеф-майстра (Bibliothèque Nationale). У той же час зростала зосередженість на деталях, що породжувало випадки віртуозного

втонченості. Ілюстрації високої готики також демонстрували поліпшене відображення світла і тіні.

Ілюстрації епохи Німецького Відродження (1430-1580 рр.)

Поєднання двох процесів, що становлять сучасний друк, а саме використання металевих штампів для виготовлення багаторазових копій та використання преса, здатного повторювати зображення, приписується Йоханнесу Гутенбергу близько 1450 року. Його винахід Перший друкарський верстат дав величезний стимул для друкарів друзів у епоху Німецького Відродження, включаючи Альберхта Дюрера.

Ілюстрації XVIII століття

Ілюстрація вісімнадцятого століття значно посилилася зростанням газет, сторінки новин яких були ідеальною платформою для деревини та гравірованих ілюстрацій. Перші газети (у Британії) насправді з'явилися наприкінці XVII століття, хоча лише в 1710 році з'явився перший британський щоденник (The Times був заснований у 1785 році Джоном Уолтером), тоді як перший французький журнал, Journal de Париж, що з'явився близько 1771 р. У XVIII столітті також було випущено декілька «серйозних» журналів, зокрема «Татлер» (1709) та «Глядач» (1711).

Ілюстрації XIX століття

Промислове процвітання XIX століття дало ще більший поштовх газетній галузі. Наприклад, щоденний тираж The Times зріс з 5000 (1815) до 50 000 (1850). Більш важливо, з точки зору ілюстрації, це також призвело до появи численних періодичних видань, спрямованих на менш вивчену читацьку аудиторію: такі періодичні видання, як популярний тижневик, жіночий тижневик, релігійний журнал та дитячий тижневик – надзвичайно успішні Ілюстровані лондонські новини був запущений в 1842 році, через рік після британського гумористичного журналу Punch. Ілюстрація журналів та книг швидко розвивалася протягом XIX століття відповідно до технології друку. На початку століття гравірування (травлення) на сталі або міді було основною технікою. Гравіювання сталі поступово було замінено гравіюванням по дереву. Приблизно з 1890 р. Гравюра по дереву була витіснена фотомеханічними процесами, за допомогою яких художній твір фотографічними засобами переносився на друкарські таблички. Кольорова ілюстрація датується кінцем XVIII століття (використовуючи техніку акватінт та меццотин), але значно покращилася протягом XIX століття, завдяки «природному» процесу друку Алоїза Ауера (метод Naturselfbdruck), але найбільше завдяки літографії, вдосконаленій технології друку винайдений у

1798 році німецьким Алоїсом Сенефельдером (1771-1834). Літографія залишалася одним із найпопулярніших методів ілюстрації книг аж до кінця XIX століття, коли вона була зміщена кольоровою фотогравією, технікою друку фотографій на гравюрах за манерами старих мезотингів та шнурів.

Історія ілюстрації XX століття в Європі

Не маючи величезного американського домашнього ринку для журналів, газет та коміксів, розробки в європейській ілюстрації мали тенденцію відбуватися в більш спеціалізованих сферах графічного мистецтва, таких як плакати, дитячі книги та інші ніші. Однак він залишався важливим джерелом доходу для широкого спектру європейських художників, графіків та дизайнерів. Після занепаду модерну італійський художник-постер Леонетто Каппіелло (1875-1942) вперше оцінив надзвичайну потребу в миттєвому візуальному впливі і швидко завоював репутацію батька сучасної реклами. Після модерну наступним міжнародним стилем плакатного мистецтва, став арт-деко (1925-40 рр.), влучне відображення нової технологічної доби. Починаючи з 1960-х років, винахід офсетної літографії, поряд із більш досконалими фотографічними та поліграфічними методами, стимулював появу широко заснованого на ринку «художніх плакатів», зокрема тиражування творів відомих європейських живописців, а також модерністів.

Протягом 1970-х та 1980-х ринок комерційного мистецтва роздробився на велику кількість більш спеціалізованих сегментів, включаючи: анімацію та фільми, відеоігри, музику, книжкові ілюстрації, модне малювання, книжки в м'якій обкладинці, газетні комікси, політичні мультфільми та ін. Це було останнє десятиліття, коли ілюстрація залишалася в значній мірі не вплинула на Комп'ютерну революцію.

Ілюстрація в 90-х роках назавжди змінилася універсальним прийняттям комп'ютерних систем та комп'ютеризованих методів створення зображень, редагування, тиражування та зв'язку

Сьогодні існує п'ять основних типів ілюстрацій: навчальна «інформаційна графіка» (наприклад, наукові підручники); літературні (наприклад, дитячі книги); фентезійні ігри та книги; засоби масової інформації (журнали, періодичні видання, газети); і комерційні (рекламні плакати, торгові точки, упаковка товарів).

Багато сучасних ілюстрацій розроблено та створено за допомогою програмного забезпечення комп'ютерної графіки, таких як Adobe Illustrator та Photoshop на графічному планшеті, а також за допомогою планшетів iPad та програми Procreate та інших аналогічних девайсах. Хоча і традиційні методи, такі як акварель, пастель, туш і перо, гравюри та багато інших, залишаються актуальними, і навіть ціняться вище, через те що діджиталізація набирає обертів у світових масштабах.

Триває дискусія щодо того, до якого виду можна віднести ілюстрацію: образотворче мистецтво, прикладне мистецтво, або навіть декоративне мистецтво. Однак, дивлячись на багато ілюстративних шедеврів, створених століттями, можна не сумніватися, що ця художня форма зайняла своє, окреме місце на рівні з такими видами як живопис та скульптура.

Список використаних джерел:

1. URL: <http://www.visual-arts-cork.com/>

Кубай К.І.

студентка,

Національний університет «Львівська політехніка»

ПРО РЕКОНСТРУКЦІЮ ЗАСТАРІЛОГО ЖИТЛОВОГО ФОНДУ

В Україні у 50-70 рр. ХХ ст. за типовим проектом було зведено близько 20 тис. однотипних житлових будинків. Після воєнна ситуація вимагала термінового вирішення житлової проблеми, тому пріоритетами будівництва були, в першу чергу, швидкість та економічність. В народі такі малогабаритні квартири і будинки називали «хрущовками». Із вдосконаленням технології для будівництва використовували окремо виготовлені блочні стіни і панелі перекриття. Це нововведення прискорило термін будівництва, але скоротило строки експлуатації до 50 років і знизило теплоефективність будинків.